

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Danas, 05. juna 2012. godine, u Beogradu je održan skup na temu inicijalne javne ponude akcija na tržištu kapitala – **BELEX IPO 2012**. Skup je u saradnji sa Erste Group Bank AG iz Beča, i uz podršku Udruženja banaka Srbije i medijskog sponzora internet portala eKapija, organizovala Beogradska berza.

U uvodnom delu skupa, učesnicima su se obratili gospodin Veroljub Dugalić, generalni sekretar Udruženja banaka Srbije i gospođa Gordana Dostanić, direktorka Beogradske berze. U svom obraćanju, gospodin Dugalić je dao interesantan osvrt na početak i istorijat finansijskih poslova u Srbiji, govoreći o nastanku srpske novčane valute i prve emisije akcija kod nas. U nastavku, gospođa Dostanić iznela je kratak prikaz tržišta Beogradske berze, sa posebnim osvrtom na kriterijume i potencijalne efekte listiranja na Beogradskoj berzi.

U centralnom delu događaja, učesnicima skupa obratili su se predstavnici Erste Group Bank iz Beča, gospodin Martin Hinteregger, direktor sektora korporativnih finansija i njegova zamenica gospođa Marianne Rickl – List.

U uvodnom delu, gospodin Hinteregger i gospođa Rickl-List, istakli su da proces inicijalne javne ponude (IPO) podrazumeva jačanje baze kapitala, i podizanje kompanije na viši nivo u smislu daljih mogućnosti za rast i razvoj. Listirane kompanije mogu koristiti svoje akcije kao mehanizam da pribave neophodan kapital. IPO nudi mogućnost da kompanija ostane nezavisna, tako što će distribuirati akcije većem broju institucionalnih investitora, umesto da ih proda jednom strateškom investitoru. Za lice koji je vlasnik dela kompanije, IPO je često logična opcija za izlazak iz vlasničke strukture. Privatizacije se često odvijaju putem javne ponude, bilo da je reč o IPO ili o SPO (Secundary public offering).

Nisu sve kompanije pogodne za IPO. Investitori u IPO obično traže atraktivne industrijske grane kao i kompanije sa jasno definisanim i jedinstvenom pozicijom u toj industrijskoj grani, kompanije koje imaju održivu komparativnu prednost itd. Takođe, kompanije moraju biti spremne da žive i da se ponašaju kao javne (da ispunjavaju sve zahteve u pogledu izveštavanja i transparentnosti), da budu spremne da sa nekim drugim dele kontrolu nad kompanijom, i da budu spremne da investiraju u sopstveni rast zajedno sa partnerom.

Govoreći o vremenskom periodu potrebnom za realizaciju IPO, istakli su da je neophodan period pripreme u trajanju od tri do šest meseci pre same transakcije i listiranja na berzi, i da vreme trajanja procesa ponajviše zavisi od kompleksnosti projekta i činjenice da li se akcije nude na domaćoj ili stranim berzama. Detaljan raspored aktivnosti u tom procesu je usko povezan sa finansijskom godinom i rasporedom finansijskog izveštavanja. Kod određivanja tajminga, treba voditi računa i o sezonskom aspektu aktivnosti investitora i izbegavati periode kada investitori nisu naročito aktivni na tržištu (vreme Božića ili letnjih odmora).

Predstavnici Erste banke, govoreći o aktuelnim trendovima na tržištima kapitala, izdvojili su činjenicu da su tržišta i dalje pogodena nestabilnom finansijskom situacijom. Obim IPO-a i broj novih listiranja širom sveta tokom krizne 2008. godine bio je gotovo ravan nuli. Oporavak je usledio 2009. godine, ali je nešto vidljiviji bio u 2010. godini kada su dominirale velike azijske transakcije. U prvom kvartalu 2012. godine, u poređenju sa istim periodom prošle godine, došlo je do smanjenja od 24%, sa blagim oporavkom sentimenta i nedavno povećanom stabilnošću tržišta.

Uvažavajući važnost PR aktivnosti u procesu IPO, u smislu identifikovanja ciljnih grupa, prilagođenog i pravovremenog pristupa potencijalnim investitorima, u završnom delu skupa učesnicima se obratila gospođa Sanja Milaković - Kolundžija iz PR agencije Executive Group - Agencije za integrisane komunikacije. U svojoj prezentaciji, gospođa Milaković - Kolundžija apostrofirala je važnost definisane PR strategije i koordinaciju PR i svih drugih aktivnosti u okviru procesu listiranja na berzi putem inicijalne javne ponude akcija.